Ч. 14. Четвер 2 лютого (20 січня) 1911. Рік XXI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 10.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почт.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників пасаж Гавсмана 9 і в ц.к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року К 2·40
на чверть року К 1·20
місячно . . . . К—·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року К 5·40
на чверть р. К 2·70
місячно . . . К —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Бесїда п. Міністра справ заграничних про політичне положенє і дискусия в комісиї справ заграничних.

Комісия справ заграничних австрийскої делеґациї зібрала ся передвчера по полудни на засїданє.

Перший забрав голос п. Мінїстер справ заграничних ґр. Еренталь і виголосив таку промову про заграничне положенє:

Делеґациї занимали ся перед кількома тижднями справами заграничної полїтики. В тім короткім часї положенє не змінило ся. Нема і нинї на щастє нїякої справи, що була би небезпечною для европейского мира. Всї держави занятї здебільша внутрішними питанями та старають ся уложити свої взаємини в дусї більшого довіря.

В моїй промові, котру я виголосив 9 падолиста м. р. в австрийскій делеґациї, вказав я з особливим вдоволенєм, що тут серед переважаючої більшости високої делеґациї панує згідність поглядів що-до провідних точок нашої заграничної полїтики тепер і на будуче. Я сказав тоді, що ми хочемо берегти інтересів монархії сильним витреванєм при союзах і дбалостию о добрі відносини з усїми державами. Нинї в обох тих напрямах можу потвердити се, що я сказав тому кілька тижднів. Передовсїм бажаю звернути увагу на се, як сердечного тону ужили кермуючі державні мужі союзних з нами держав: Канцлєр Бетман Гольвеґ і марґр. ді Сан Джулїяно, коли згадували про відносини з нашою монархією.

В виразних, щасливих висловах італїяньский мінїстер заграничних справ означив як ціль держав потрійного союза удержанє мира та територияльного status quo взагалї, а специяльно цїлости турецкої держави та балканьских держав.

Промова нїмецкого канцлєра з дня 11 грудня 1910 справедливо стала голосною. П. Бетман-Гольвеґ найшов ся в можности вияснити відносини Нїмеччини до Анґлїї і Росиї способом, котрий кождого прихильника консолїдациї відносин в Европі мусять наповнити вдоволенєм. Говорив він про схильність Нїмеччини до порозуміня з Анґлією щодо обопільних інтересів шляхом щирої, довірєм націхованої виміни думок, додаючи, що се найпевнїйший спосіб усунути недовірє з огляду на взаїмні відносини сил на суші і на мори.

Що до відносин до Росиї, передовсїм що до почдамского з'їзду канцлєр міг ствердити, що розмови, котрі там були, довели до взаїмного зближеня обох держав, хоч в загальній ориєнтациї їх полїтики не зайшла зміна. Се зближенє наступило на поли загальних засад між иншими поновили усталенєм засади удержаня status quo на близькім Всходї та порозумінєм щодо обопільних інтересів в Персиї. Відповідно до єствуючих між нами відносин довіря канцлєр Нїмеччини подрібно поінформував мене про ті переговори. Се повідомленє міг я приняти тільки з вдоволенєм а у відповіди додав я, що усталені в Почдамі і в Берлинї основи строго заховуючої полїтики на близькім Всходї годять ся вповні з відомою нашою проґрамою. Наші інтереси в Персиї не великі та думаю, що нїмецко-росийске порозумінє в справі комунікациї в Персиї повинно причинити ся в сїй країнї засади отворених дверий, котру обі держави, що сусїдують з Персиєю, Росия та Анґлїя три роки тому торжественно проголосили.

Я згадав про вашу проґраму на близькім Всходї. В моїй промові, виголошеній в австрийскій делеґациї 9 падолиста 1910 р., означив я єго так, що ми маємо інтерес в попираню самостійности і мирного розвою Туреччини та в тім, щоби ми независимість і мирний розвій прочих балканьских держав окружали повним

Синя сойка.

(З анґлїйского — Марк Твейна).

Мій приятель Дік Бекер любив і инших зьвірів. У лїсах і горах відлюдного закутка Калїфорнії він позаприязнював ся з ріжними тамошними зьвірами і птахами. Він був твердо переконаний, що розумів кождий вираз тих зьвірів, так само, як той американьский учений, що написав недавно докладну книгу про мову малп.

Дік Бекер мав про сю справу свої означені погляди і спостереженя. По єго думцї деякі зьвірі мають дуже низьку осьвіту і вживають простих висловів, без образів і порівнань; натомість инші розпоряджають великим засобом слів, володіють мовою прекрасно і висловлюють ся плавно і свобідно. Они говорять радо і богато; знають свій талант і люблять ним хвалити ся. По довгих і пильних обсервациях дійшов Бекер до переконаня, що між усїми зьвірами нема лїпшого бесїдника, як синя сойка.

— Е, — мовив він — з сойкою не так легко вийти на своє! Не повірите, які у неї бувають настрої і чутя і як она уміє висловити їх. І при тім она не говорить як будь — нї, як по писаному! Найкрасші звороти так і пливуть у неї. Мовою володіє як нїхто; слова не забракне їй нїколи, борони Боже! Сипле ними не надумуючи ся. І що ще завважав я: жадна птаха, жадна корова, анї жадне сотворінє не говорить такою добірною мовою, як сойка! Думаєте: кіт? Ну, сей певно говорить добірно, — але нехай лише попаде в роздражненє! Коли в ночи бє ся з иншим котом на даху, тоді-б ви послухали, якими словами они лають ся! Аж млоїть і вертить слухаючи.

— Сойку можна з деяким правом зачисляти до птахів — бо має на собі пірє, а може й тому, бо не платить податків; але з усякого иншого погляду она така самісїнька, як ми. Бо бачите, у сойки є свої наклони і таланти, почутя і інтереси так само, як у чоловіка. Морально сойка не стоїть висше від конокрада. Она краде, бреше і ошукує, обдурює кождого, де тільки може, нїяка найсьвятійша обіцянка не вяже єї. Що таке почутє обовязку — сего ви їй нїяк не витолкуєте. А найкрасший доказ у тім, що сойка вміє клясти і лаяти, як нї одна перекупка в цїлій Калїфорнії. Кицька також уміє клясти і лаятись — се так, не перечу. Але коли сойка розпустить язика як слїд, то нема тої сили на земли анї в небі, щоби могла зрівнати ся з нею. В сварцї і лайцї она майстер, сипле цупко і влучно так, що нїхто не додержить їй кроку.

— Що вміє чоловік, то вміє й сойка: вміє плакати, сьміяти ся і стидати ся, вміє робити заключеня і пляни і боронити своєї справи, любить балакати і обмовляти, знає ся на жартах і дотепі, а коли зробить дурницю, то розуміє се лїпше, ніж я або ви. Одним словом, сойка подібна до чоловіка — сего менї не заперечите.

— Зрештою ось вам ще правдива істория про сойку, за яку можу ручити сам. Се стало ся тоді, коли я саме зачав добре розуміти мову сойок.

— Єстанній чоловік, що крім мене жив у тій околици, від сїмох лїт уже повіяв ся геть; єго хата побіч моєї стоїть від тоді пуста; в ній тільки оден великий покій, а зверха круглякові крокви і дах з драниць.

Раз в недїлю рано сиджу я собі зі своїм котиком ось тут перед хатою, грію ся на сонічку, блуджу очима по синих горах, слухаю шелесту листя на деревах у самотї і думаю про свою рідну сторону там далеко за горами — трийцять лїт уже я не чував, що там дїє ся. Аж ось надлетїла сойка з жолудиною в двюбі, сїла на сусїдну хату і крикнула: „Ого, а се тут що таке?“ Що при тих словах жолудина випала їй з дзюба і натурально скотила з даху, се їй байдуже. Тілько єї відкритє зацїкавило єї. Се була в дасї діра, з якої випав сук. Перекрутивши голову на бік, моя сойка прижмурила одно око, зазирнула другим у діру, потім радістно глянула в гору, затріпала пару разів крилами з внутрішного вдоволеня і мовить: „Се виглядає так як діра, находить ся в такім місци, де слїд бути дірі, — чиж мала би се направду бути діра?“

— Она похилила голову в низ, зазирнула ще раз у діру, знов поглянула в гору, затріпала крилами і хвостом з радощів і мовчить: „Так, так, цілковита правда. От яка я щаслива! Сеж напевно і нестямно прегарна діра!“ Потім злетїла на землю, підняла жо-

щирим зрозумінєм і творили для них певного рода заборolo.

Вис. Делєґация без сумніву пригадує собі, що ті самі погляди були рішаючими при виміні думок між мною а російским міністром заграничних справ, котра весною 1910 р. дійшла до певного результату. Ся згідність наших поглядів велить мені сподівати ся, що відносини, що лучать нас з Росиєю, котрі нині є добрі, також і в будучности уложать ся користно.

В наших відносинах до Франциї та Анґлії, котрі також є добрі, не зайшла зміна. В недавній промові в францускім парляменті міністер заграничних справ висказав ся, що між Австро-Угорщиною а Франциєю нема противеньства інтересів, хоч силою своїх союзів належать они до ріжних державних уґруповань. Що-до мене, то я можу лиш прилучити ся до того погляду.

Про Туреччину та про те, що сильно бажаємо їй усталення внутрішних відносин, я вже говорив. І дальше маємо надію, що турецкому правительству удасть ся усунути трудности, що показують ся сям і там, а котрі є нерозлучні з кождою зміною форми правлїня. Підчас послідної сесиї Вис. Делєґациї зазначив зазначив я, як важною також і під політичним взглядом річию є відповідний уклад економічних відносин, що лучать нас з балканьскими державами. Тепер можу вказати на користний факт, що від того часу війшов в житє торговельний договір з сербским королївством і доведено до кінця торговельну конвенцию з чорногорским королївством, котра буде небаром предложена до конституцийного полагодженя.

На вступі натякнув я, що тепер нема такої справи, котра могла би зашкодити европейскому мирови. Уважаю однако своїм обовязком зазначити і нині, так само, як я се зробив в exposé з жовтня 1910 р., що в наших часах, в котрих живе ся скоро, коли то инколи і політичні події переганяють ся в шаленім гонї, як також з огляду на велику дразливість загальної опінії в усїх державах, політичний барометр може відразу показати непогоду. Коли заграннчна політика має з поводженєм дїлати на користь мира, то мусить розпоряджати сильною армією і фльотою.

Кінчу мої короткі виводи заміткою, що я готов відповідати в ходї дебати на евентуальні запити панів делєґатів.

По промові мін. Еренталя справоздавець Бакеґем почав дискусию, обговорюючи дебати в італїяньскій і францускій палаті депутованих та в нїмецкім парляментї, в котрих кількакратно покликали ся на наради послідної делєґацийної сесиї. Дальше обговорював з'їзд в Почдамі, справу баґдадскої зелїзницї і в північній Персиї, вкінци важнійші постанови буджету.

Відтак говорив дел. Крамарж. Він замітив, що виводи мін. Еренталя не містили нїчого нового, бо заграничну політику робить ся тепер деинде. Сни про діяльну політику і ролю Австриї розвіяли ся в мраку, а осередна точка політики вже не у Відни, а в Берлинї, як в часах Бісмарка. Цїлу гру перевели в Берлинї прямо по мистецки. З'їзд в Почдамі був для многих несподїванкою. У нас однак кажуть, що Почдам був на те, щоби погодити Австрию з Росиєю. Не був се так простий дріт з Відня до Петербурга, коли він через Почдам. В Петербурзї настрої сильно зміняють ся і прошае ся там з славяньскою добродушностию всїм, лише не Славянам: Полякам. Так думали у Відни в деяких справах. Нараз приходить бесїда Бетмана-Гольвеґа: Німеччина з'обовязує ся не попирати аґресивної полїтики супротив Росиї. Тут був конець фантазиї „повнолїтної“ праси про вмарш до вогнилої Росиї, про занятє України, Сербії і т. д. То також пояснює психольоґію з'їзду в Почдамі. Росия зрезиґнувала з опору в справі баґдадскої зелїзницї і отворила на будуче дорогу в Персиї для нїмецкої торговлї. Росия не опре ся навіть при помочи Нїмеччини панїсламскому рухови, що плине з Туреччини, а хто знає, чи власне Німеччина не примінить ся до него, бо се єдина держава, котрій іслямізм не зашкодить, бо не має серед своїх підданих магомедан. Того впливу Нїмеччини на нашу заграничну полїтику боїмо ся ми Славяни не лише що-до нас, але й з огляду на монархію. До зачіпної полїтики на Балканї хибує Австриї всїх умов. І без Почдаму не мала Росия причини бояти ся аґресивної полїтики Австриї. Та є інтересом не лише Росиї але і балканьских держав, щоби Австрия не стала економічною „dependance“ Нїмеччини, як є вже полїтичною. Ненависть не повинна заслїплювати. Ведена ненавистию за невдячність Австриї по 1854 р. Росия вела десятки лїт полїтику „pour le roi de Prusse“. І Росия повинна була істория дечого навчити. Свобідна, независима Австрия, хоч би кількох крикунів жадало на папері виправи на Київ, на Одесу або до Сальонїк — є для Росиї далеко не так небезпечною, як Австрия, котра наслїдком російскої полїтики мусить у всїм числити на ласку Берлина.

Мимо всїляких присяг положенє в Европі по почдамскім з'їздї преці дещо змінило ся. Франция і Анґлія не допустили враз з Росиєю до будови баґдадскої зелїзницї, а тепер, як відомо з заяв Сазонова, прирікає Росия полученє баґдадскої зелїзницї з північно-перскими зелїзницями. Потрібне порозумінє не богато відай має сьвідомости що-до своєї внутрішної стійности. Видно се в справі Флїсінґен. Нїмеччина порозуміває ся в Почдамі з Росиєю, не дуже дбаючи про нас. Нїмецка полїтика стремить до провідної ролї в Европі. Сильна, неустрашима вналїдок внутрішного ладу і знаменитого войска, імпонує Нїмеччина слабшим державам. З

дугадь, задерла голову і з найсолодшим усьміхом на сьвіті віткнула єї в діру. Надслухувала трохи, єї лице споважнїло і з комічним зачудованєм сказала нарешті: „А я й не чула, як она упала“. Знов примкнула око до діри, довго зазирала в неї, зирнула потім в гору і похитала головою. По тім попробувала з иншого боку — і знов похитала головою. Обійшла довкола діри кругом, оглянула єї докладно і роззирнула ся на всї сторони сьвіта.

Дарма! В задумі сидить на даховім гребенї і чухає ся в голову правою лапкою, а врешті мовить: „Сего вже не второпаю!“ Ся діра мусить справді бути не аби-яка глубока! Але довше я не дам себе водити за ніс, возьму ся до роботи. Справа мусить виясннти ся і я не пожалую труду“.

Зірвала ся і полетіла, вертає знов з другою жолудию, знов пускає єї в діру і швиденько притискає до діри, щоби побачити, що буде з того, потім підводить голову до гори і вітхає: „До сто громів! Се вже чорт знає по якому! І нехай се розуміє хто хоче! Але нї, попробую ще раз!“

При першій жолуди робить що може, аби ще швидше зазирнути за нею, але надармо. „Такої діри я ще не стрічала, — мовить. — Се мусить бути якась нова порода дір, яка ще не попадала ся менї“.

Тепер опанувала єї злість. Зразу перемагала себе, перейшла ся кілька разів по даховім гребеню і бурчала щось сама до себе; потім заклекотїло в нїй пересердє і почала лаятись так, що аж почорнїла зі злости. Ще нїколи не бачив я пташини в такій лютости іяза такої марницї. Наматїркувавши ся досить, підійшла знов до діри, заглядала в неї довго і мовить по тім: „Темна діра... глубока діра і дуже сьміхотворна діра! Але коли вже я раз почала наповняти єї, то доведу се дїло до кінця, хоч би се мало тревати й сто лїт“.

І фіть, фіть! полетіла — і від коли жию, я ще не бачив пташини, що працювала би так завзято. Півтретя години шибала собою не перестаючи. Жолудь за жолудию вкидала в діру, анї разу не заглядала вже до неї, але летіла зараз у ліс і знов вертала. Я так був зацікавлений і зворушений, що нї на що инше не дивив ся, нї про що не думав.

Нарешті змучила ся вже так, що ледви могла рушити крилами. Уся облита потом, прилїтає, вкидає жолудь і каже: „Ну, думаю, сего буде тобі досить, ти стара дірюго!“

Приложила голову до діри, а коли підвела єї знов у гору, то попросту аж пополотнїла з лютости; можете менї вірити, панцю любий! „А нехай же мене випхають і поставлять в музею, — заверещала — коли тут можна побачити хоч би слїд жолудї! А я-ж наносила їх сюди стілько, що цїла сімя могла би ними жити трийцять лїт!“

З трудом поволокла ся на даховий гребінь, оперла ся о комин, передумала справу ще раз і дала полекшу свому серцю. Ну, тут би вам було послухати! Такої лайки, такого проклинаня я ще не чував, відколи на сьвіт народив ся! Коли она ось так розпустила язик, надлетїла друга сойка, зупинила ся і питае, що тут таке стало ся? Єї бідна приятелька виясняє їй цїлу справу і мовить: „Коли хочеш менї вірити, то піди і поглянь сама, — ось, осьдечки та діра!“

Друга сойка скочила раз, два, а оглянувши все докладно, вертає і питає: „А кількож властиво жолудин ти вкинула до неї“?

„Що найменше два міхи“ — відповідає перша. Сойка пішла знов до діри, заглянула в неї — дїло видалось їй незрозумілим. Гукнула що сили і на єї поклик прилетіли ще три сойки. Всї обдивляють діру, розпитують, як, що було і починають перечити ся, немов би четверо людий висловлювали свої безмізкі догади.

Понаскликали ще більше сойок, поналїтали ся їх чим раз більші отари, аж усе довкола засинїло ся від них. Було їх може з пять тисяч, і такого вереску, двюбаня, пискоту та гармідеру ще нїхто не бачив. Кожда сойка за чергою притикає око до діри і кожда висловлює свій погляд про сю загадкову пригоду, а все оден погляд дурнїйший від другого. Потім взяли ся обдивляти цїлий дім. Двері стояли до половини відчинені. Одна стара сойка підійшла близше, заглянула до середини — і тут цїла загадка вияснила ся від разу. Всї жолуді лежали розсипані скрізь по долівцї. Сойка заплескала крилами і почала репетувати:

— Сюди! — кричить, — ходіть сюди всї! Та дуріпа хотїла наповнити жолудями всю хату!“

Синою хмарою шаркнули ся всї сойки в низ. Кожда підійде до дверий, зазирне до середини і скоро їй вияснить ся глупота першої сойки, аж до гори ногами перевертає ся і мало не трісне зі сьміху, потім надійде друга, загляне — і знов так само. Потім сиділи всї з годину скрізь на дасї і кругом по деревах і аж простягали ся зі сьміху — точнісінько як люди.

— Нї вже, кажіть що хочете, а я стою на своїм: сойка має великий дар до гумору. І память у неї добра. Три роки прилїтали сойки з усїх сторін Сполучених Держав кождого лїта, щоби заглянути в ту діру; і иньші пташки прилїтали з ними. Всї реготали ся з сеї історії, тільки одна сова не хотїла. Она відбувала власне якусь наукову подорож, вишукуючи ріжні чудеса природи, і їй забажало ся також оглянути сю дивовижну діру. Оглянула і сказала, що не розуміє, в чім тут криє ся дотеп. Правда і иньші чудеса природи також не робили на неї великого враженя.

вини нещасної політики заграничного уряду зійшли ми зовсім на ласку Німеччини, а що се не хвилеве погіршене, але основна зміна положеня на нашу шкоду, бесідник не може голосувати за буджетом міністерства заграничних справ.

По дел. Крамаржи, дел. Екснер звернув ся до ґр. Ереиталя з запитом, яке становище займе він супротив плянованого президентом Тафтом утвореня комісиї для обмеженя у'оружень. Хоч бесідник не має великої надії, щоби ініцiятива Тафта віднесла великий успіх, то все таки з огляду на величезні запотребованя армії відповідь на се питане конечна.

Мін. Еренталь заявив, що тепер, коли анексийна кампанія вже минула ся і наші відносини до чужих держав уложили ся знов користно, а Німеччина стоїть в красших відносинах до Росиї, ми можемо сим тішити ся. Дякує дел. Крамаржеви за кількакратне підчеркнене, що Австро-Угорщина не має на Балкані аґресивних намірів. Не бачить зовсім відокремленя нашої заграничної політики, як то представляє собі дел. Крамарж. В Европі ніяка більша держава не може бути в своїй заграничній політиці незавиcимою. Ми в тім самім положеню що й инші держави. Разом з Німеччиною і з Італією маємо боронити наших інтересів. Тепер не пора занимати становища супротив баґдадскої зелізниці. На запит дел. Ексиера що-до намірів през. Тафта, то міністер відносив ся до инших інтересованих кабінетів. Ся пропозиция в часі, коли найпершою ґваранциєю против ворожив кроків треба уважати оружний мир, не може мати поводженя.

На тім перервано засідане.

Новинки.

Львів, дня 1-го лютого 1911

— **За упокій бл. п. Вол. Барвіньского,** першого основника і редактора „Діла“, відбуде ся поминальне богослужене в четвер 2 лютого о годині 8 рано в церкві СС. Василиянок (ул. Зибликевича), на котре всіх побожних християн запрашає Родина.

— **Дрібні вісти.** До мешканя Ант. Шуманьского при ул. Каштеляньскій впав оногди різник Юл. Доманьский і добувши ножа зза холяви, поранив ним Шуманьского і свого батька, що там був, з мести за те, що оба докоряли єму за любовні зносини з мачохою. — Фр. Товарницкий, писар, ідучи ул. Ґродзіцких, поховзнув ся на хіднику і зломив ліву ногу. — В днях від 4—10 мая с. р. відбуде ся в Римі міжнародний конґрес праси. — В неділю в ночи впала поліция в Кракові до каварні Рояль і арештувала кількох людий, що управляли газардову гру в карти. — Амнестия, яку італіяньский король має оголосити з приводу 50-літного ювилею независимости Італії, має обняти Тарновску і Прилукова.

— **Самоубийства.** В Перемишли повісив ся 28 с. м. вояк 18 п. кр. оборони Теодор Клим зі страху перед карою за те, що задрімав на варті. — У Львові при ул. Домбровского ч. 6 хотіла отруїти ся субліматом якась пані. Відставлено її до шпиталю. — У Відни в готелю „Метрополь“ відобрав собі житє вистрілом з револьвера слухач львівскої техніки Ем. Добровольский. Причина незвістна. Рівночасно доносять телеграми з Відня, що в нічнім льокали „Табарін“ застрілив ся 25-літний Тома Добровольский, властитель дібр Заставна на Буковині, з причини маєткової руїни. — Передвчера найдено у Відни трупа поручника Фріца Добнера з Добенав, що пропав був без сліду перед кількома днями. Добнер служив в Галичині.

— **Заворушеня на львівскім університеті.** В понеділок о 2 год. по полудни відбуло ся віче в вестибули політехніки. Перед приступленєм до денного порядку відчитано резолюциї Czyt. akad., Bratn. pomocy uniw., Biblioteki słuch. prawa і ин., що не возьмуть участи в вічу і не будуть уважати его ухвал за обовязаючі. Відтак по просторій дискусиї ухвалено резолюцию, солідаризуючу ся з поступовою молодіжию в Кракові і вибрано комітет, який має означити час страйку. По принятю сеї резолюциї часть молодіжи лишила ся на політехніці для пильнованя, щоби хтось не брав участи в викладах, а инші в числї около 300 осіб пішли під університет, де зібрали ся члени висше наведених товариств академіч. і пильнували, щоби в спокою відбули ся виклади. Коли товпа молодіжи зближала ся до університету, виступив директор унів. канц. др. Йордан і заявив, що хто викаже ся леґітимациєю, сей піде до середини. Сего візваня ніхто не послухав, тому замкнено браму. Тоді поступова молодіж пішла штурмом на браму, розбиваючи єї майже цілком топірцями. Рівночасно друга часть хотіла через ботанічний огород дістали ся до університету, виважила штахети, але не могла розбити другої брами. Коли не уставав „штурм“, поліция зібрана на розі ул. Мохнацкого увійшла на рампу університету і виперла демонстрантів. Демонстрация тревала від 3.30—6.30. Демонстранти удали ся до льокалю тов. Życie, а проча молодіж до Czyt. Akad. де відбуло ся віче з протестом против терору поступової молодіжи, против візваня ческої і німецкої молодіжи до попертя краківских студентів, против проклямованя страйку висказано симпатию всім професорам університету і техніки, що при сповнюваню своїх обовязків понесли які неприємности зі сторони демонстрантів.

— **З житя Русинів в львівскім повіті.** Загальні збори читальні „Просьвіти“ в Замарстинові відбули ся дня 29 січня о год. 6 вечером. Збори відкрив голова читальні п. Дмитро Рубель привітною промовою, а відтак уділив голосу п. Мариянови Пашиньскому, секретареви читальні, який дав образець розвою сеї читальні. Читальня має всіх членів 159 в тім числї богато членів з Голоска великого і малого, 82 членів платило дуже точно вкладки, що виносили місячно по 30 с. Майже кождої неділї в місяцях осінних, зимових і весняних відбували ся відчити в читальнї, які уладжували богослови, члени кружка просьвітного.

П. Стеф. Поляньский, касиєр читальні здав звіт із стану каси. Загальний дохід виносив 644 К 50 с., розходи виносили 400 К 50 с., чистого зиску лишило ся 240 К 83 с., крім того є мала ощадність на щадничих книжках так, що разом чистий зиск виносить 392 К 83 с. За бібліотекаря зложив звіт також секретар читальні. Всіх книжок є 168, з якого то числа 42 куплено в книгарни Н. тов. ім. Шевченка а 126 дарованих, з яких більшу часть дістали від головного виділу тов. „Просьвіта“, решту від місцевих і позамісцевих людий патриотів. По зложеню сих звітів уділено уступаючому виділови абсолюториї і вибрано новий, до якого увійшли п. Ст. Поляньский, п. Дмитро Рубель, п. Мар. Пашиньский, п. Вол. Сасович, п. Ів. Пекноцкий яко виділові і панна Галя Дідухівна і п. Мих. Ґураль, яко містовиділові. До контрольної комісиї вибрано п. Мих. Помірка і п. Олексу Дуля. По сім забрав слово відпоручник гол. виділу „Просьвіта“ з відкликом до нововибраного виділу, щоби поклав собі на серци просьвітну роботу поміж нашим міщаньством і тим способом причинив ся до его відродженя.

— **Університетский страйк в Кракові.** Заворушеня серед академічної молодежи в Кракові вибухли послідними днями. Через цілий день в неділю радили ріжні ґрупи студентів і академічних товариств над справою страйку. В понеділок рано католицкі студенти заняли середину Collegium Novum і замкнули всі бічні брами. Так зв. „поступова“ молодіж, що прийшла пізнійше. не могла дістати ся на університет, забарикадувала всі бічні брами і не впускала нікого на університет. Лишила лише фронтову браму і то сильно обсаджену. Вчасним ранком дістав ся до університету ректор Вітковский і кількох професорів. Проф. Уляновский, Кутшеба, Врублевский урядили виклади, на які прибула молодіж противна страйкови. По год. 10·30 вийшов ректор бічною брамою. Окружила его молодіж а один студент в закопаньскім сердаку перестерігав сенат перед візванем поліциї. Ректор звернув ся до комісаря, який сповняв службу перед вестибулем і просив о отворене переходу до скляної брами. Социялїстична молодіж запротестувала криком, а ректор пішов знов до середини університету, щоби видати дальші зарядженя. Перед університетом зібрало ся богато молодіжи і цікавих видців. О год. 11·45 социялісти вибили шиби до вестибулю, висадили двері і вдерли ся до середини. Молодіж, що була в середині, уступила. Страйкуючі академики удали ся до саль, в яких відбували ся виклади і виперли звідтам студентів. Виперті вийшли з університету і удали ся на плянтациї, а страйкарі занявши салю ім. Коперника, почали там безперервне віче. Страйкарі опанували цілком університет, який представляє внутр образ повного знищеня.

По полудни о годині 2·45 зарядив ректор, щоби поліция окружила цілий університет і не впускала нікого до середини. З університету могли виходити студенти лише за показанем леґітимациї поліцийним урядникам. В університеті знаходило ся 500 студентів, які не хотіли внутра опустити. По 3-ій годині стояв кордон поліциї перед університетом і на улици Голубячій. До університету нікого не впущено, а в середині радив комітет страйкарів. О годині $^{1}/_{2}$6-ої вечером прибула компанія 98 го полку піхоти і утворила кордон біля поліцийного. О год. 6-ій прибули дві компанії 20 полку піхоти. По 6-ій годині відбувало ся віче в салі Коперника під проводом Кузьняра. На віче прибули посли Дашиньский і Ґрос і оба промавляли. Потім явив ся ректор, ідучи прямо з засіданя сенату, яке відбувало ся від третої години в бібліотеці ягайльоньскій. На питане, длячого прибуло войско, сказав ректор, що дасть припоручене, аби уступило, як участники віча спокійно розійдуть ся. По одержаню запевненя, видав припоручене ректор, аби войско уступило. Відтак заявив, що з припорученя міністра просьвіти замикає університет і всю его діяльність. Від сеї хвилї власть над університетом спочиває в руках політичної власти. Ректор відкликав ся до чести молодіжи і візвав єї, щоби при опущеню університету зложили свої леґітимациї. Віче дальше радило над сею справою, а рішеня відложено на пізнійше. По вічу участники удали ся під памятник Мицкевича, де виголошено кілька промов.

Телеґрами.

Відень 1 лютого. Социяльно-політична комісия покінчила вчера наради над законом против пияньства. Референтом вибрано п. Стояна.

Берлин 1 лютого. Посол социяльно-демократичний до німецкого парляменту Павло Зінґер помер вчера в 67 р. житя.

Будапешт 1 лютого. В комісиї справ заграничних австрийскої делеґациї дел. Ґрабмаєр полемізував вчера з оногдашною бесідою дел. Крамаржа. Довшу промову виголосив дел. Козловский. В дискусиї забирав голос також міністер справ заграничних ґр. Еренталь.

Будапешт 1 лютого. В босаньскій комісиї австрийскої делеґациї всі бесідники називали претенсиї Угорщини до анектованих країв неоправданими. Обговорювано також піднесене годівлї худоби в Босні.

Будапешт 1 лютого. Після поголосок також ті члени партиї Юшта, які не належать до делеґациї, мають явити ся на нинішнім засіданю комісиї маринарки і запротестувати там против підвисшених видатків на фльоту.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).